

**REGULAMIN
DOTYCZĄCY REFUNDACJI KOSZTÓW WYPOSAŻENIA LUB DOPOSAŻENIA STANOWISKA
PRACY DLA SKIEROWANEGO BEZROBOTNEGO
W POWIATOWYM URZĘDZIE PRACY W OTWOCKU**

**§ 1
Postanowienia ogólne**

Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego odbywa się w oparciu o przepisy:

- 1) ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 645 ze zm.),
- 2) ustawy z dnia 30 kwietnia 2004r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2016r., poz. 1808 ze zm.),
- 3) rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 kwietnia 2012 r. w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego oraz przyznawania bezrobotnemu środków na podjęcie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015r., poz. 1041),
- 4) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc de minimis (Dz. U. z 2010 r. Nr 53, poz. 311),
- 5) rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013 r., str. 1),
- 6) rozporządzenia Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013 r., str. 9),
- 7) prawa Unii Europejskiej dotyczące pomocy de minimis w sektorze rybołówstwa i akwakultury,
- 8) niniejszego regulaminu.

§ 2

1. Starosta Otwocki może dokonać refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, zwanej dalej *refundacją*, zarejestrowanego w Powiatowym Urzędzie Pracy w Otwocku, zwanym dalej *Urzędem*:
  - 1) **podmiotowi** – będącego osobą fizyczną, osobą prawną, jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną, prowadzącą działalność gospodarczą, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną – wykonującą we własnym imieniu działalność gospodarczą,
  - 2) **producentowi rolnemu** – będącemu osobą fizyczną, osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, zamieszkującą lub mającą siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, będącą posiadaczem gospodarstwa rolnego, w rozumieniu ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym,
  - 3) **niepublicznemu przedszkolu i niepublicznej szkole**, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016r.,poz.1943), zwanym dalej *przedszkolem i szkołą*;
2. **Refundacja podmiotowi** stanowi pomoc *de minimis*, w rozumieniu przepisów rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013 r., str. 1).
Refundacja producentowi rolnemu stanowi pomoc *de minimis* w rozumieniu przepisów rozporządzenia Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013 r., str. 9).

Refundacja przedszkola lub szkole stanowi pomoc *de minimis*, w rozumieniu przepisów rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013 r., str. 1) i jest udzielana zgodnie z przepisami tego rozporządzenia; w przypadku gdy refundacja jest przyznawana jako wsparcie finansowe z Funduszu Pracy w celu realizacji zadań określonych w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty – nie stanowi pomocy *de minimis*.

§ 3 **Warunki udzielania refundacji**

1. Podmiot, przedszkole, szkoła lub producent rolny zamierzający utworzyć stanowisko pracy dla skierowanego bezrobotnego, może złożyć do starosty właściwego, ze względu na siedzibę tego podmiotu, przedszkola, szkoły lub producenta rolnego albo ze względu na miejsce wykonywania pracy przez skierowanego bezrobotnego, wniosek w sprawie udzielenia ze środków Funduszu Pracy refundacji.
2. Wysokość refundacji ze środków Funduszu Pracy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy nie może przekroczyć 6 - krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia na każde stanowisko pracy. Pod pojęciem "przeciętne wynagrodzenie" rozumie się przeciętne miesięczne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w poprzednim kwartale licząc od pierwszego dnia następnego miesiąca po ogłoszeniu przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”. Przeciętne wynagrodzenie, o którym mowa powyżej, jest przyjmowane w wysokości obowiązującej w dniu zawarcia umowy z podmiotem, przedszkolem, szkołą lub producentem rolnym.
3. Refundacji nie dokonuje się, jeżeli łącznie z inną pomocą ze środków publicznych, niezależnie od jej formy i źródła pochodzenia, w tym ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, udzieloną w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikowalnych, spowoduje przekroczenie dopuszczalnej intensywności pomocy określonej dla danego przeznaczenia pomocy.
4. Dopuszczalną intensywność pomocy publicznej określają rozporządzenia, o których mowa w § 1 pkt 5 i 6 niniejszego regulaminu.
5. Refundacja nie może być przyznana na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy dla członka najbliższej rodziny, tj. współmałżonka, zstępnych, wstępnych w linii prostej w pierwszym stopniu pokrewieństwa.
6. Na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy mogą zostać skierowane wyłącznie osoby bezrobotne zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Otwocku, które mają ustalony II profil pomocy; wyjątek stanowi powstały w trakcie realizacji umowy wakat w ramach tworzonego stanowiska pracy.
7. Osoba bezrobotna skierowana do podmiotu, przedszkola, szkoły lub producenta rolnego nie mogła być u niego zatrudniona bądź wykonywać na jego rzecz innej pracy zarobkowej w okresie co najmniej 6 miesięcy przed dniem złożenia wniosku lub wydania skierowania
8. Podmiot, który otrzymał jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej w Urzędzie, po zakończeniu umowy o ich przyznaniu może ubiegać się o refundację ze środków Funduszu Pracy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanej osoby bezrobotnej.
9. Podmiot, przedszkole, szkoła lub producent rolny, u którego jest realizowana umowa/-y o refundację wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanej osoby bezrobotnej, może ubiegać się ponownie o nową refundację po rozliczeniu i zakończeniu dotychczasowej

refundacji.

10. Podmiot, przedszkole, szkoła lub producent rolny, nie może utworzyć miejsce pracy dla skierowanej osoby bezrobotnej w lokalu prywatnym.
11. Refundacja przyznawana jest na wniosek podmiotu, przedszkola, szkoły lub producenta rolnego, zwany dalej *wnioskiem o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanej osoby bezrobotnej* wg wzoru obowiązującego w Urzędzie.
12. **Wniosek o refundację zawiera** w szczególności:
  - 1) oznaczenie podmiotu, przedszkola, szkoły lub producenta rolnego, w tym:
  - 2) liczbę wyposażanych lub doposażonych stanowisk pracy dla skierowanych bezrobotnych,
  - 3) kalkulację wydatków na wyposażenie lub doposażenie dla poszczególnych stanowisk pracy i źródła ich finansowania,
  - 4) wnioskowaną kwotę refundacji,
  - 5) szczegółową specyfikację wydatków dotyczących wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, w szczególności na zakup środków trwałych, urządzeń, maszyn, w tym środków niezbędnych do zapewnienia zgodności stanowiska pracy z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz wymaganiami ergonomii, z zastrzeżeniem § 9 ust. 1.
  - 6) rodzaj pracy, jaka będzie wykonywana przez skierowanego bezrobotnego,
  - 7) wymagane kwalifikacje i inne wymagania niezbędne do wykonywania pracy, jakie powinni spełniać skierowani bezrobotni,
  - 8) proponowaną formę zabezpieczenia zwrotu refundacji, wykazanych w § 8 niniejszego regulaminu,
  - 9) podpis podmiotu, przedszkola, szkoły lub producenta rolnego lub osób uprawnionych do reprezentowania tego podmiotu, przedszkola, szkoły lub producenta rolnego.

§ 4

1. **Do wniosku** o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy:

- 1) **Podmiot dołącza oświadczenia o:**

- a) niezmnieszeniu wymiaru czasu pracy pracownika i nierozwiązaniu stosunku pracy z pracownikiem w drodze wypowiedzenia dokonanego przez podmiot na mocy porozumienia stron z przyczyn nie dotyczących pracowników w okresie 6 miesięcy bezpośrednio poprzedzających dzień złożenia wniosku oraz w okresie od dnia złożenia wniosku do dnia otrzymania refundacji,
- b) prowadzeniu przez podmiot działalności gospodarczej, w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, przez okres 6 miesięcy bezpośrednio poprzedzających dzień złożenia wniosku, z tym że do wskazanego okresu prowadzenia działalności gospodarczej nie wlicza się okresu zawieszenia działalności gospodarczej
- c) niezaleganiu w dniu złożenia wniosku z wypłacaniem wynagrodzeń pracownikom,
- d) niezaleganiu w dniu złożenia wniosku z opłacaniem należnych składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz Fundusz Emerytur Pomostowych,
- e) niezaleganiu w dniu złożenia wniosku z opłacaniem innych danin publicznych,
- f) nieposiadaniu w dniu złożenia wniosku nieuregulowanych w terminie zobowiązań cywilnoprawnych,
- g) niekaralności w okresie 2 lat przed dniem złożenia wniosku za przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu, w rozumieniu ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2016r., poz. 1137, ze zm.) lub ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. z 2016r. poz. 1541),

- 2) **Przedszkole lub szkoła dołącza oświadczenia o:**

- a) niezmnieszeniu wymiaru czasu pracy pracownika i nierozwiązaniu stosunku pracy z

pracownikiem w drodze wypowiedzenia dokonanego przez podmiot, przedszkole lub szkołę bądź na mocy porozumienia stron z przyczyn niedotyczących pracowników w okresie 6 miesięcy bezpośrednio poprzedzających dzień złożenia wniosku oraz w okresie od dnia złożenia wniosku do dnia otrzymania refundacji,

- b) prowadzeniu działalności na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty przez okres 6 miesięcy bezpośrednio poprzedzających dzień złożenia wniosku,
- c) niezaleganiu w dniu złożenia wniosku z wypłacaniem wynagrodzeń pracownikom,
- d) niezaleganiu w dniu złożenia wniosku z opłacaniem należnych składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz Fundusz Emerytur Pomostowych,
- e) niezaleganiu w dniu złożenia wniosku z opłacaniem innych danin publicznych,
- f) nieposiadaniu w dniu złożenia wniosku nieuregulowanych w terminie zobowiązań cywilnoprawnych,
- g) niekaralności w okresie 2 lat przed dniem złożenia wniosku za przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu, w rozumieniu ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2016r., poz. 1137, ze zm.) lub ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. z 2016r. poz. 1541),

3) **Producent rolny dołącza oświadczenia o:**

- a) niezmnieszeniu wymiaru czasu pracy pracownika i nierozwiązaniu stosunku pracy z pracownikiem w drodze wypowiedzenia dokonanego przez producenta rolnego bądź na mocy porozumienia z przyczyn niedotyczących pracowników w okresie 6 miesięcy bezpośrednio poprzedzających dzień złożenia wniosku oraz w okresie od dnia złożenia wniosku do dnia otrzymania refundacji,
- b) posiadaniu gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów o podatku rolnym lub prowadzeniu działu specjalnego produkcji rolnej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych lub przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych przez okres co najmniej 6 miesięcy przed dniem złożenia wniosku,
- c) niezaleganiu w dniu złożenia wniosku z wypłacaniem wynagrodzeń pracownikom,
- d) niezaleganiu w dniu złożenia wniosku z opłacaniem należnych składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz Fundusz Emerytur Pomostowych,
- e) niezaleganiu w dniu złożenia wniosku z opłaceniem innych danin publicznych,
- f) nieposiadaniu w dniu złożenia wniosku nieuregulowanych w terminie zobowiązań cywilnoprawnych,
- g) niekaralności w okresie 2 lat przed dniem złożenia wniosku za przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu, w rozumieniu ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2016r., poz. 1137, ze zm.) lub ustawy z dnia 28 października 2002r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. z 2016r. poz. 1541)
- h) dokumenty potwierdzające zatrudnienie w okresie ostatnich 6 miesięcy bezpośrednio poprzedzających dzień złożenia wniosku, w każdym miesiącu, co najmniej 1 pracownika na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy oraz dokumenty potwierdzające jego ubezpieczenie.

2. W celu potwierdzenia warunków, o których mowa w ust. 1 Urząd może żądać dodatkowych wyjaśnień lub dokumentów.

3. **Podmiot, przedszkole, szkoła lub producent rolny**, które ubiegają się o pomoc *de minimis*, **do wniosku o refundację dołączają dodatkowo:**

- 1) zaświadczenia lub oświadczenie o pomocy *de minimis* jakie otrzymali w roku, w którym ubiegają się o pomoc oraz w ciągu 2 poprzedzających go lat albo oświadczenia o nieotrzymaniu takiej pomocy w tym okresie,
- 2) formularz informacji udzielanych przy ubieganiu się o pomoc *de minimis*,
- 3) aktualne (wydane nie wcześniej niż 3 miesiące przed złożeniem wniosku) dokumenty

poświadczające podstawę i formę prawną istnienia podmiotu, spółki, przedszkola, szkoły, producenta rolnego:

- a) wydruk wpisu z Centralnej Ewidencji Informacji o Działalności Gospodarczej,
  - b) wyciąg z Krajowego Rejestru Sądowego,
  - c) koncesję lub pozwolenie na prowadzenie działalności w przypadku, gdy przepis prawa wymaga ich posiadania do prowadzenia działalności,
  - d) wpis do ewidencji niepublicznych placówek oświatowych (dotyczy przedszkola, szkoły)
- 4) nakaz płatniczy podatku rolnego (dotyczy producenta rolnego),
- 5) dokument określający tytuł prawny do nieruchomości/lokalu, w którym mają zostać wyposażone lub doposażone miejsca pracy.

§ 5

1. Wniosek o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego może być uwzględniony, w przypadku gdy podmiot, przedszkole, szkoła lub producent rolny spełnia łącznie warunki, o których mowa w § 4 oraz złożył kompletny i prawidłowo sporządzony wniosek, a starosta dysponuje środkami na jego sfinansowanie oraz w rejestrze Urzędu figurują bezrobotni posiadający kwalifikacje wymagane przez podmiot, przedszkole, szkołę, producenta rolnego.

§ 6

1. Refundacja wydatków poniesionych na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego nie będzie dokonana w przypadku następujących kosztów:
  - 1) koszty wysyłki, transportu, przygotowania, pakowania,
  - 2) części zamienne, eksploatacyjne z wyłączeniem elementów startowych,
  - 3) zakup środków obrotowych (np. towarów handlowych, materiałów, surowców),
  - 4) zakup używanego sprzętu komputerowego,
  - 5) zakup używanych maszyn, urządzeń sprzętu i samochodu do kwoty 3.500,00zł brutto,
  - 6) zakup kasy fiskalnej, drukarki fiskalnej (możliwość częściowego zwrotu kosztu z Urzędu Skarbowego),
  - 7) możliwość uwzględnienia wartości telefonu komórkowego nabytego w ramach doposażenia przekraczającej 1.000,00zł brutto (niezależnie od kwoty wykazanej na dokumencie księgowym potwierdzającym nabycie urządzenia),
  - 8) możliwość uwzględnienia wartości komputera nabytego w ramach doposażenia przekraczającej 3.500,00zł brutto (niezależnie od kwoty wykazanej na dokumencie księgowym potwierdzającym nabycie urządzenia), z wyłączeniem doposażenia na specjalistyczne działalności – np.: usługi graficzne, projektowe oraz informatyczne),
  - 9) reklama,
  - 10) koszty wynagrodzenia pracowników i pochodnych od wynagrodzenia składek ZUS,
  - 11) zakup pojazdów przeznaczonych do zarobkowego drogowego transportu towarowego, (podmiotom, które we wpisie do ewidencji mają wpisane transport drogowy towarów),
  - 12) opłaty eksploatacyjne (czynsz, dzierżawa, prąd, woda, telefon, paliwo, itp.), opłaty administracyjne,
  - 13) koszty podłączenia wszelkich mediów (np. linii telefonicznych, Internetu) oraz koszty abonamentów,
  - 14) klimatyzacja, alarm,
  - 15) zakup wyposażenia lub doposażenia w ramach leasingu,
  - 16) koszty budowy, modernizacji lub adaptacji lokali i budynków,
  - 17) zakupu lub dzierżawy wieczystej nieruchomości,
  - 18) koszty szkoleń osób bezrobotnych kierowanych na wyposażone lub doposażone stanowisko pracy,
  - 19) zakup akcji, obligacji, udziałów w spółkach,
  - 20) finansowania zakupu od współmałżonka, od osób z pierwszej linii pokrewieństwa oraz od firm, gdzie podmiot, przedszkole, szkoła lub producent rolny jest właścicielem lub współwłaścicielem,

- 21) finansowania łącznych stanowisk pracy tzn. gdy skierowana osoba bezrobotna wykonywać będzie zadania przypisane do dwóch lub więcej stanowisk pracy np.: magazynier-kierowca, sprzedawca – kierowca, pracownik biurowy - sprzedawca.

Powyższa lista nie jest zamknięta. W uzasadnionych przypadkach Starosta może wyłączyć z objęcia refundacją wydatki, które nie są w sposób ścisły i bezpośredni związane z tworzonym stanowiskiem pracy.

§ 7

Postanowienia umowy

1. Umowa o refundację ze środków Funduszu Pracy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanej osoby bezrobotnej może być zawarta pod warunkiem, że od dnia złożenia wniosku o refundację do dnia podpisania umowy o refundację nie nastąpiło zmniejszenie wymiaru czasu pracy pracownika lub rozwiązanie stosunku pracy z pracownikiem w drodze wypowiedzenia dokonanego przez podmiot, przedszkole, szkołę lub producenta rolnego bądź na mocy porozumienia stron z przyczyn nie dotyczących pracowników. O powyższym podmiot, przedszkole, szkoła lub producent rolny powiadamia Urząd w formie pisemnego oświadczenia składanego przy podpisywaniu umowy.
2. Umowa o refundację ze środków Funduszu Pracy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanej osoby bezrobotnej winna być zawarta w terminie do 1 miesiąca od dnia otrzymania informacji o pozytywnym rozpatrzeniu wniosku, nie przekraczając danego roku kalendarzowego. Nie podpisanie umowy w wyznaczonym terminie jest traktowane jako rezygnacja.
3. Umowa o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanej osoby bezrobotnej zawierana jest na piśmie pod rygorem nieważności i zawiera zobowiązanie podmiotu, przedszkola, szkoły lub producenta rolnego do:
  - 1) poniesienia kosztów wymienionych w „Szczegółowej specyfikacji wydatków do poniesienia w ramach wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego” stanowiącej załącznik nr 1 do umowy w terminie od dnia zawarcia umowy do dnia zatrudnienia skierowanego bezrobotnego, jednak nie później niż do dnia wskazanego w umowie,
  - 2) złożenia na druku opracowanym przez Urząd „Wniosku o rozliczenie i dokonanie wypłaty refundacji wydatków poniesionych na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego” stanowiącego załącznik nr 2 do umowy zawierającego zestawienie kwot wydatkowanych wraz z dokumentami potwierdzającymi fakt dokonania zakupów (rachunki, faktury, umowy kupna - sprzedaży) wraz z dowodami zapłaty – w terminie do dnia wskazanego w umowie,
  - 3) umożliwienia pracownikom Urzędu sprawdzenia utworzonego stanowiska pracy, jego wyposażenia lub doposażenia, przed skierowaniem bezrobotnego i przed dokonaniem wypłaty; utworzone stanowisko pracy przed odbiorem przez pracowników Urzędu nie może wykazywać śladów montażu, użytkowania;
  - 4) zatrudnienia skierowanego bezrobotnego/ych po dokonaniu czynności, o którym mowa w § 7 ust. 3 pkt 5, jednakże nie później niż do dnia wskazanego w umowie,
  - 5) zatrudnienia na wyposażonym lub doposażonym stanowisku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy skierowanego bezrobotnego przez okres co najmniej 24 miesiące oraz dodatkowego utrzymania w zatrudnieniu skierowanego bezrobotnego przez minimalny okres 30 dni na umowę o pracę po okresie związania umową (tj. 24 miesiące – wymaganego ustawowo + minimalne 30 dni),
  - 6) utrzymania przez okres co najmniej 24 miesiące stanowisk pracy utworzonych w związku z przyznaną refundacją,
  - 7) zabezpieczenie ewentualnego zwrotu przez podmiot, przedszkole, szkołę lub producenta rolnego otrzymanej refundacji ,o których mowa § 8,

- 8) zatrudnienia kolejnej skierowanej przez Urząd osoby bezrobotnej, która ma ustalony II profil pomocy w przypadku rozwiązania umowy o pracę; w przypadku braku osób bezrobotnych spełniających kryteria określone we wniosku dopuszcza się możliwości kierowania na wolne stanowisko pracy kandydatów o kwalifikacjach niższych niż określone przez podmiot, przedszkole, szkołę lub producenta rolnego we wniosku,
- 9) składania kwartalnych informacji o utrzymaniu stanowiska pracy utworzonego w związku z przyznaną refundacją („Oświadczenie” stanowiące załącznik nr 3 do umowy wraz z kopią raportu imiennego ZUS RCX lub ZUS RCA (ZUS RSA) za zatrudnionego bezrobotnego) przez okres, o którym mowa w ust. 3 pkt 5 i 6,
- 10) zwrotu w ciągu 30 dni od dnia otrzymania wezwania starosty(PUP), refundacji wraz z odsetkami ustawowymi, naliczonymi od dnia otrzymania refundacji, w przypadku:
  - a) złożenia niezgodnych z prawdą oświadczeń, zaświadczeń lub informacji dołączonych do wniosku o refundację,
  - b) zbycia maszyn, urządzeń i wyposażenia bez zgody Starosty,
  - c) uniemożliwienia przeprowadzenia wizyty sprawdzającej w Zakładzie pracy,
  - d) naruszenie innych warunków umowy, z zastrzeżeniem § 9 ust. 7 niniejszego regulaminu,
- 11) zwrotu w terminie 30 dni od dnia otrzymania wezwania starosty, refundacji w wysokości proporcjonalnej do okresu niezatrudnienia na utworzonych stanowiskach pracy skierowanych bezrobotnych, wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia otrzymania refundacji, w przypadku niespełnienia warunków określonych w pkt 5 lub pkt 6,
- 12) zwrotu równowartości, odliczonego lub zwróconego zgodnie z ustawą z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016r., poz. 710 ze zm.) podatku naliczonego dotyczącego zakupionych towarów i usług w ramach przyznanej refundacji, w terminie:
  - a) 90 dni od dnia złożenia przez podmiot, przedszkole, szkołę lub producenta rolnego deklaracji podatkowej dotyczącej podatku od towarów i usług, w której wykazano kwotę podatku naliczonego z tego tytułu –w przypadku gdy z deklaracji za dany okres rozliczeniowy wynika kwota podatku podlegająca wpłacie do urzędu skarbowego lub kwota do przeniesienia na następny okres rozliczeniowy,
  - b) 30 dni od dnia dokonania przez urząd skarbowy zwrotu podatku na rzecz podmiotu, przedszkola, szkoły lub producenta rolnego – w przypadku gdy z deklaracji podatkowej dotyczącej podatku od towarów i usług, w której wykazano kwotę podatku naliczonego z tego tytułu, za dany okres rozliczeniowy wynika kwota do zwrotu.
- 13) zestawienie, o którym mowa ust.3 pkt 1 i pkt. 2, nie może zawierać wydatków, na których finansowanie podmiot, przedszkole, szkoła lub producent rolny otrzymali wcześniej środki publiczne,
- 14) PUP w trakcie trwania umowy o refundację dokonuje oceny prawidłowości wykonania umowy.

§ 8

Proponowana forma zabezpieczenia

1. Zabezpieczeniem spłaty ewentualnych roszczeń wynikających z niedotrzymania warunków umowy w sprawie refundacji ze środków Funduszu Pracy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy może być w szczególności:
  - 1) wystawiony przez Wnioskodawcę weksel z poręczeniem wekslowym (aval) poręczony przez dwóch poręczycieli posiadających stałe źródło dochodów wynoszące dla każdego z nich :
    - w przypadku tworzenia 1 stanowiska pracy nie mniej niż 2.200zł,
    - w przypadku tworzenia 2 i więcej stanowisk pracy co najmniej przeciętne miesięcznie wynagrodzenie w gospodarce narodowej w poprzednim kwartale licząc od pierwszego dnia następnego miesiąca po ogłoszeniu przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej „Monitor Polski”,
podpisany przez poręczycieli i ich współmałżonków, z tym, że nie dopuszcza się możliwości udzielenia poręczenia przez małżonków, których łączy wspólność ustawowa,
  - 2) blokada rachunku bankowego*,
  - 3) gwarancja bankowa*,
  - 4) akt notarialny o dobrowolnym poddaniu się egzekucji przez dłużnika *,

- * wymagana wartość zabezpieczenia w pkt 2 – 4 wynosi co najmniej 150% kwoty przyznanych środków i ustanawiana na okres 5 lat.
2. Poręczycielem może być osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony lub na okres min. 3 lat od dnia podpisania umowy o doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy, emeryt/rencista do 70 roku życia, rencista ze świadczeniem przyznanym na min. 3 lata od dnia podpisania umowy o doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy lub osoba prowadząca działalność gospodarczą.
Poręczyciele przedkładają oświadczenie złożone pod odpowiedzialnością karną z art. 233 § 1 kodeksu karnego, zawierające m.in. informację o uzyskiwanych dochodach i ich źródłach oraz aktualnych zobowiązaniach finansowych z określeniem wysokości miesięcznej spłaty zadłużenia.
  3. Poręczycielem nie może być osoba, która jest poręczycielem innych dotacji lub refundacji uzyskanych z Urzędu Pracy oraz pracownicy podmiotu ubiegającego się o refundację.
  4. Współmałżonkowie podmiotu i poręczycieli wekslowych wyrażają w obecności pracownika Urzędu Pracy pisemną zgodę na zaciągnięcie zobowiązań wynikających z umowy o refundację.
  5. Procedura dokonania zabezpieczenia odbywa się przed wypłatą refundacji w związku z wyposażeniem lub doposażeniem stanowiska pracy dla skierowanej osoby bezrobotnej.
  6. Koszty związane z zabezpieczeniem zwrotu otrzymanych środków ponosi podmiot, przedszkole, szkoła lub producent rolny.
  7. Ostateczne rozliczenie wykonania umowy nastąpi po udokumentowaniu przez wnioskodawcę co najmniej 24 miesięcznego okresu zatrudnienia na wyposażonym lub doposażonym stanowisku pracy skierowanego przez PUP bezrobotnego.
  8. O dokonaniu ostatecznego rozliczenia umowy PUP zawiadomi podmiot, przedszkole, szkołę lub producenta rolnego i poręczycieli odrębnym pismem. Po dokonaniu ostatecznego rozliczenia umowy PUP dokona zwrotu podmiotowi złożonego zabezpieczenia.
  9. W sytuacji nie zgłoszenia się podmiot, przedszkola, szkoły lub producenta rolnego po odbiór weksli i aktów notarialnych o poddaniu się egzekucji w terminie 3 miesięcy od zawiadomienia o ostatecznym rozliczeniu umowy – PUP dokona ich komisyjnego zniszczenia.

§ 9 **Realizacja refundacji**

1. Refundacji podlegają tylko wydatki niezbędne do utworzenia danego stanowiska pracy, tj. wydatki poniesione na zakup urządzeń, maszyn, sprzętu, mebli związanych bezpośrednio i jednoznacznie z tworzonym stanowiskiem pracy, na wniosek podmiotu, przedszkola, szkoły lub producenta rolnego po przedłożeniu rozliczenia i udokumentowaniu wydatków poniesionych w okresie od dnia zawarcia umowy do dnia rozliczenia zakupów, określonego w umowie.
2. Rozliczenie poniesionych i udokumentowanych kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy jest dokonywana w kwocie brutto.
3. Refundacji nie podlegają koszty poniesione przez podmiot, przedszkole, szkołę lub producenta rolnego przed dniem zawarcia umowy.
4. Rozliczenie kosztów dokonywane jest w oparciu o przedstawione:
  - faktury VAT, rachunki wraz z dowodami zapłaty lub
  - umowy kupna - sprzedaży wystawione wyłącznie na zakup używanych maszyn, urządzeń sprzętu i samochodu o wartości powyżej 3.500 zł wraz z deklaracją w sprawie podatku od czynności cywilnoprawnych oraz dowodem zapłaty podatku od danej umowy kupna sprzedaży.

5. W przypadku zakupu używanych maszyn, urządzeń, sprzętu, samochodu podmiot, przedszkole, szkoła lub producent rolny zobowiązani są przedłożyć razem z umową kupna sprzedaży następujące dokumenty:
- 1) deklarację wystawioną przez sprzedającego używany sprzęt określającą:
    - pochodzenie sprzętu (zawierającą m.in. datę zakupu, miejsce zakupu, dane zakupującego – jego nazwę i adres),
    - informację, że w okresie ostatnich siedmiu lat używany sprzęt nie został zakupiony z pomocy krajowej lub wspólnotowej (jeżeli został zakupiony ze środków pochodzących z pomocy krajowej lub wspólnotowej w ciągu ostatnich siedmiu lat, wówczas koszt jego zakupu nie jest kosztem kwalifikującym się do wsparcia z Europejskiego Funduszu Społecznego),
    - oświadczenie, iż sprzęt używany posiada właściwości techniczne niezbędne do podjęcia i prowadzenia działalności gospodarczej;
  - 2) informację wystawioną przez podmiot, przedszkole, szkołę lub producenta rolnego o cenie nowego podobnego sprzętu (cena zakupionego sprzętu używanego nie może przekraczać jego wartości rynkowej i musi być niższa niż koszt podobnego, nowego sprzętu).
6. W przypadku dokonywania w ramach przyznanej refundacji zakupów za granicą, podmiot, przedszkole, szkoła lub producent rolny są zobowiązani do przedstawienia przetłumaczonego na język polski dowodu zakupu (wymagane tłumaczenie przysięgłe).
Wartość transakcji dokonywanych zakupów w walucie obcej powinna być przeliczona na złoty wg kursu, po którym waluta została zakupiona (udokumentowany dowodem zakupu waluty).
W przypadku braku możliwości przedstawienia rzeczywistego kursu, po jakim została przeliczona transakcja zapłaty, jako kurs przeliczeniowy należy przyjąć kurs sprzedaży walut ogłoszony przez Narodowy Bank Polski (NBP) w dniu dokonania transakcji zapłaty.
7. Urząd na wniosek podmiotu, przedszkola, szkoły lub producenta rolnego, może uznać za prawidłowo poniesione również wydatki odbiegające od zawartych w specyfikacji, jeżeli stwierdzi zasadność ich poniesienia, biorąc pod uwagę specyfikę wyposażanego lub doposażonego stanowiska pracy dla skierowanej osoby bezrobotnej.
8. Przed dokonaniem wypłaty refundacji i skierowaniem bezrobotnego do podmiotu, przedszkola, szkoły lub producenta rolnego przeprowadzana jest wizyta monitorująca, stanowiąca „odbiór” utworzonego stanowiska pracy.
9. Przekazanie środków w ramach refundacji jest dokonywane na rachunek bankowy podmiotu, przedszkola, szkoły lub producenta rolnego wskazanego we *„Wniosku o rozliczenie i dokonanie wypłaty refundacji wydatków poniesionych na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego”* stanowiącego załącznik nr 2 do umowy.
10. Podmiot, przedszkole, szkoła lub producent rolny zobowiązani są w terminie określonym w umowie do zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy skierowanych przez Urząd bezrobotnych. Zaakceptowanego kandydata na utworzone stanowisko pracy można zatrudnić po wizycie monitorującej, stanowiącej „odbiór” utworzonego stanowiska pracy.
11. Podmiot, przedszkole, szkoła lub producent rolny zobowiązani są zgłosić zatrudnione osoby do ubezpieczeń w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych.
12. Podmiot, przedszkole, szkoła lub producent rolny w terminie określonym w umowie, nie później niż w ciągu 7 dni od dnia zatrudnienia skierowanych bezrobotnych, przedłożyć w urzędzie oryginały i kserokopie umów o pracę, dokumenty potwierdzające zgłoszenie zatrudnionych pracowników do ubezpieczeń w ZUS (formularz ZUA) oraz wydane przez Urząd bezrobotnym skierowania do pracy z adnotacją podmiotu, przedszkola, szkoły lub producenta rolnego o zatrudnieniu skierowanego bezrobotnego.

§ 10
Sprawy organizacyjne

1. Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Otwocku, w miarę posiadanych środków finansowych przeznaczonych na te formy pomocy, zamieszcza informację o terminie naboru wniosków na stronie internetowej tutejszego urzędu www.pup.powiat-otwocki.pl oraz na tablicy informacyjnej w siedzibie urzędu.
2. Wnioski należy składać wyłącznie w formie pisemnej na obowiązującym w Urzędzie Pracy w Otwocku druku z zastrzeżeniem ust. 3. Każdy punkt wniosku powinien być wypełniony w sposób czytelny, jednoznaczny, bez używania zwrotu „nie dotyczy” lub wykreślenia. Niedopuszczalne jest jakiegokolwiek modyfikowanie i usuwanie elementów wniosku – dopuszcza się wyłącznie dodawanie stron, rozszerzanie rubryk wynikające z objętości treści. W przypadku, gdy jakakolwiek pozycja wniosku nie jest wypełniona lub wniosek nie zawiera wszystkich wymaganych załączników – nie będzie podlegał rozpatrzeniu.
3. Wnioski wraz z załącznikami można składać osobiście, drogą pocztową, przez elektroniczną skrzynkę podawczą utworzoną na podstawie ustawy z dnia 17 lutego 2005r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne lub za pośrednictwem kuriera do siedziby Urzędu.
Wniosek wniesiony w formie dokumentu elektronicznego powinien być uwierzytelniony przy użyciu mechanizmów określonych w art. 20a ust. 1 albo ust. 2 ustawy z dnia 17 lutego 2005r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.
4. Ocena wniosków następuje za pomocą formularzy zwanych:
  - 1) kartą oceny formalnej,
  - 2) kartą oceny merytorycznej.
5. Wnioski złożone w wyznaczonym terminie naboru podlegają ocenie formalnej i merytorycznej.
6. Ocena formalna obejmuje:
  - 1) stwierdzenie, czy podmiot, przedszkole, szkoła lub producent rolny spełnia warunki ubiegania się o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego określone w niniejszym regulaminie jak i w aktach prawnych wymienionych w § 1 niniejszego regulaminu,
  - 2) stwierdzenie, czy wniosek jest kompletny, prawidłowo sporządzony, podpisany przez podmiot, przedszkole, szkołę lub producenta rolnego.
7. Ocena merytoryczna jest dokonywana pod warunkiem pozytywnej oceny formalnej wniosku.
8. Ocena merytoryczna obejmuje:
  - 1) okres funkcjonowania podmiotu, przedszkola, szkoły lub producenta rolnego na rynku,
  - 2) udział środków własnych podmiotu, przedszkola, szkoły lub producenta rolnego w kosztach wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy,
  - 3) proponowaną formę zabezpieczenia,
  - 4) dotychczasową współpracę z PUP w okresie 24 miesięcy poprzedzających złożenie wniosku,
  - 5) długość gwarantowanego zatrudnienia po okresie 24 m-cy (ustawowo wymaganym),
  - 6) proponowane wynagrodzenie brutto dla osoby bezrobotnej zatrudnionej w ramach tworzonego stanowiska pracy,
  - 7) występowanie w rejestrach PUP osób bezrobotnych spełniających wymagania podmiotu, przedszkola, szkoły lub producenta rolnego.
9. W imieniu Starosty przyznanie refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanej osoby bezrobotnej dokonuje Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Otwocku.

10. Wnioski są rozpatrywane przez Komisję ds. rozpatrywania wniosków, powołaną do tego celu przez Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Otwocku. Posiedzenia Komisji uważa się za ważne, jeżeli uczestniczy w nich co najmniej $\frac{3}{4}$ członków.
11. Ocena wniosków dokonywana jest w systemie punktacyjnym, zgodnie z „Zasadami oceny wniosków” stanowiącymi załącznik nr 1 do niniejszego regulaminu.
Maksymalnie wniosek może uzyskać 33 punktów.
Wnioski, które uzyskały punktację w skali od 0 do 17 punktów będą zaopiniowane negatywnie.
12. Rozpatrzone wnioski wraz z opinią Komisji przedstawione są do zatwierdzenia Dyrektorowi Powiatowego Urzędu Pracy w Otwocku, który podejmuje ostateczną decyzję.
13. Spośród wniosków rozpatrzonych pozytywnie w pierwszej kolejności będą realizowane te, które otrzymały największą liczbę punktów, do wyczerpania środków.
W sytuacji, gdy liczba pozytywnie zatwierdzonych wniosków w danym naborze, będzie większa niż przeznaczona na ten cel kwota środków finansowych - realizacja pozostałych wniosków może nastąpić w przypadku rezygnacji podmiotu, przedszkola, szkoły lub producenta rolnego będącego w rankingu wyżej.
Jeżeli ww. sytuacja nie wystąpi a podmiot, przedszkole, szkoła lub producent rolny nadal będzie zainteresowany otrzymaniem refundacji, będzie mógł złożyć nowy wniosek w kolejnym naborze.
14. O rozpatrzeniu wniosku podmiot, przedszkole, szkoła lub producent rolny zostaje poinformowany w formie pisemnej w ciągu 30 dni od dnia złożenia go w urzędzie.
15. W przypadku nieprzyznania refundacji na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy dla skierowanej osoby bezrobotnej nie przewiduje się procedury odwoławczej.
Podmiot, przedszkole, szkoła lub producent rolny, którego wniosek został oceniony negatywnie może składać go ponownie.
Wnioski o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanej osoby bezrobotnej złożone poza terminem ogłoszonego naboru na powyższą formę nie podlegają rozpatrzeniu.

Z up. STAROSTY OTWOCKIEGO
DYREKTOR
Powiatowego Urzędu Pracy
mgr Danuta Wojska-Rzewuska

Załącznik nr 1

do „Regulaminu w sprawie dokonywania refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego” z dnia .....02.2017r.

ZASADY OCENY WNIOSKÓW

KRYTERIUM OCENY WNIOSKU	PUNKTACJA
	Ocena merytoryczna wniosku
I. OKRES FUNKCJONOWANIA PODMIOTU, PRZEDSZKOLA, SZKOŁY LUB PRODUCENTA ROLNEGO NA RYNKU	
max 3pkt	
1. powyżej 5 lat	3pkt
2. od 1 roku do 5 lat	2pkt
3. od 6 miesięcy do 1 roku	1pkt
II. UDZIAŁ ŚRODKÓW WŁASNYCH PODMIOTU, PRZEDSZKOLA, SZKOŁY LUB PRODUCENTA ROLNEGO W KOSZTACH WYPOSAŻENIA LUB DOPOSAŻENIA STANOWISKA PRACY	
max 5pkt	
1. wkład własny od 10.000,00zł i powyżej (udokumentowany w momencie rozliczenia)	5pkt
2. wkład własny od 3.000,00zł do 10.000,00zł (udokumentowany w momencie rozliczenia)	3pkt
3. wkład własny poniżej 3.000,00zł (udokumentowany w momencie rozliczenia)	1pkt
4. brak wkładu własnego	0pkt
III. PROPONOWANA FORMA ZABEZPIECZENIA	
max 5pkt	
1. blokada środków na rachunku bankowym, gwarancja bankowa	5pkt
2. weksel z poręczeniem wekslowym (aval)	3pkt
3. akt notarialny o poddaniu się egzekucji przez dłużnika	0pkt
IV. DOTYCHCZASOWA WSPÓŁPRACA Z PUP W OTWOCKU, w okresie 24 miesięcy poprzedzających złożenie wniosku	
max 5pkt	
1. efektywność zatrudnienia 50% i więcej	5pkt
2. efektywność zatrudnienia do 50%	3pkt
3. brak efektywności zatrudnienia	0pkt
4. nie wywiązanie się z warunków umowy (m.in. nie dotrzymanie warunków zatrudnienia po okresie związania umową)	-5pkt
V. BRAK WSPÓŁPRACY Z PUP W OTWOCKU, w okresie 24 miesięcy w zakresie realizacji programów rynku pracy (część I pkt 16 lub 17 wniosku)	
max 5pkt	
VI. DŁUGOŚĆ GWARANTOWANEGO ZATRUDNIENIA po okresie 24 m-cy (ustawowo wymaganego)	
max 5pkt	
1. od 4 miesięcy wzwyż	5pkt
2. od 2 do 3 miesięcy	3pkt
3. 30 dni	0pkt
VII. PROPONOWANE WYNAGRODZENIE BRUTTO DLA OSOBY BEZROBOTNEJ ZATRUDNIONEJ W RAMACH TWORZONEGO STANOWISKA PRACY	
max 5 pkt	
1. wynagrodzenie 2.500,00 zł i powyżej	5pkt
2. wynagrodzenie od 2.200,00zł do 2.499,00zł	3pkt
3. wynagrodzenie od 2.000,00zł do 2.199,00zł	1pkt
VIII. WSKAZANIE WYMAGAŃ STAWIANYCH PRZEZ WNIOSKODAWCĘ BEZROBOTNYM, KTÓRZY MIELIBY BYĆ ZATRUDNIENI NA TWORZONYM STANOWISKU PRACY (CZY W BAZIE PUP SĄ OSOBY SPEŁNIAJĄCE WYMAGANIA WNIOSKODAWCY)	
max 5pkt	
1. postawienie wymagań, pozwalających na swobodny wybór kandydatów spośród bezrobotnych zarejestrowanych w PUP	5pkt

2. postawienie na tyle wysokich wymagań, że liczba osób bezrobotnych pozostających w rejestrze PUP jest ograniczona	1pkt
SUMA	33
MINIMALNA LICZBA PUNKTÓW JAKA TRZEBA UZYSKAĆ, ABY WNIOSEK ZOSTAŁ POZYTYWNIIE ZAOPINIOWANY	18

Maksymalna możliwa do zdobycia liczba punktów: **33**

Minimalna liczba punktów jaką potrzeba uzyskać, aby wniosek został rozpatrzony: **18**

Spośród zaakceptowanych wniosków pierwszeństwo w realizacji uzyskają te, które otrzymały największą liczbę punktów.

Realizacja wniosków będzie następowała do wyczerpania przeznaczonego na ten cel limitu środków finansowych.